

RECENZE

Naučte se vidět kreativně

Fenomén digitální fotografie již naprosto neomylně zatáhl do hry prakticky všechny nakladatele počítačové literatury, a proto existuje bohatá škála učebnic, především pro začínající fotografy. Mezi nimi jsou však vzácnou výjimkou knihy, jež nevysvětlují, co jsou megapixely a Photoshop. Toto je rozhodně jedna z nich.

Již název naznačuje, že autor neseštal publikaci proto, aby se zabýval nekonečnými a časobyčejnými debatami o technických parametrech. Pokouší se na pečlivě sestavené ko-

Autor: Bryan Peterson
Vydavatelství: Zoner Press, Brno, 2004
Počet stran: 160
Doporučená cena: 329 Kč

lekcí výmluvných snímků vnuknout vážnějšímu zájemcům o fotografii myšlenku, že kvalitní fotografie je především zhmotněním toho, co je tvůrce v častu na první pohled banální realitě schopen vidět.

Kniha je nahrubo rozdělena do několika kapitol, jež se zabývají kompozicí snímků, jednotlivými prvky obrazu, výtvarnou a technickou funkcí světla či vlivem použití objektivů s různými ohnisky. Každé téma, kterých je celkem kolem čtyř desítek, je pak důsledně probráno a demonstrováno kolekcí snímků. K působivosti výsledku přispěl tisk na kvalitním papíře, takže třeba použití barev jako výrazového prostředku na originálních snímcích zde není znehodnoceno. Čtenář narazí na ukázkou práce s prvky v obraze, jakými jsou křivky, vzory, různé tvary a jak již bylo zmíněno, autor se důkladně věnuje práci s barvou. Samozřejmě nechybí řada ukázek a poznámek ke kompozici, takže jsou zde demonstrována klasická pravidla jako dělení na třetiny či využití zlatého řezu a důležitých míst ve snímku. Na druhou stranu též tvůrce naznačí, že porušení pravidel či zásad může přinést kýžený efekt, když tomu dáte smysl.

V případě této knihy je naprosto nesmyslné říkat, zda je určena pro začátečníky či pokročilé. Bezpochyby dokáže inspirovat jak vnímavého začátečníka, jenž dosud zápasí s ovládáním aparátu, tak uživatele, kteří techniku dokonale zvládli, ale stále to jaksi není ono. Jedinou opravdu nezbytnou podmínkou využitelnosti této publikace je to, že její čtenář chce opravdu začít fotografovat.

Stručně řečeno: skvělý dárek pro každého, kdo při přikládání aparátu k oku hodlá přemýšlet.

PATRIK MALINA

RECENZE

Zoner PhotoStudio 7

Společnost ZONER Software se pustila do oblasti digitální fotografie odhodlaně. Že ale pro podporu svých produktů uvede v činnost i nakladatelskou divizi, tomu říkám jít na věc od lesa. Jednou z prvních knih je, jak jinak, „chybějící“ rozšířený manuál ke klíčovému produktu v nabídce ZONERu.

Kniha je samotnými tvůrci proklamována a skutečně důsledně vyvedena jako podstatné rozšíření příručky k práci se softwarem pro zpracování digitálních fotografií. Prvořadý podstatný rozdíl je v tom, že se můžete nejen dozvědět, jaké nástroje či ovládací prvky lze použít, ale též proč. Běžný knižní rozsah dovoluje, na rozdíl od základní uživatelské příručky, dostatečně vysvětlit všechny fáze práce s fotografiemi a popsat blíže podstatu postupů, jež při zpracování používáme.

Rozvržení kapitol v zásadě sleduje logiku zpracování obrazového materiálu. Po nezbytných poznámkách o instalaci a základních ovládacích prvcích začínáme manipulací se soubory, jejich indexováním, průběžným prohledáváním a posléze sestavováním archívů a alb. Další části jsou již zaměřeny na manipulaci s obrazem. Náhorně je zde předvedena editace pomocí výběrů, dále možnosti retušování a změny kompozice pomocí ořezů a rovnání linií. Následují úpravy tonální, práce s histogramem a zásahy do ba-

Autor: Pavel Kristián
a kolektiv
Vydavatelství: Zoner Press, Brno, 2004
Počet stran: 180
Doporučená cena: 200 Kč

revnosti, včetně korekce „teploty“ barev. Poté přijde na řadu třeba odstraňování šumu a dostření, ale také speciální efekty. Závěr patří tisku, promítání a zálohování na média. V zásadě jsou zde podchyceny všechny funkce, jež produkt nabízí.

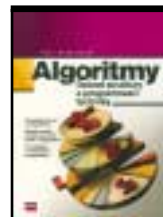
Kniha se vydala hned z několika důvodů. V první řadě byl zvolen přiměřeně dobrý papír, takže prakticky všechny demonstrace obrazového materiálu mají smysl a doplňují text. Velmi slušná je také sazba stran, využívající velkou zásobu názorných obrázků, jíž významně pomohl nezvyklý formát příručky. Text je v zásadě dobře pochopitelný i začátečníkům, znalec některá zjednodušení v zájmu pochopitelnosti jistě promine. Jde prostě o pěknou učebnici základů digitální fotografie, v níž autor postihl jak správu souborů snímků na PC, tak jejich editaci.

PATRIK MALINA

RECENZE

Algoritmy – datové struktury a programovací techniky

Ne že by o programování nevycházely knihy, ale popravdě řečeno, význam slova pojmenovávajícího tuto disciplínu dostává v souvislosti s knižní produkcí pořádně zabrat. Pokud jste v záplavě knih o všemožných programovacích jazycích a vývojářských nástrojích zoufale hledali nástupce titulů z dob slovenského vydavatelství Alfa, kde třeba přeložili Niklause Wirtha, pak přišla vaše chvíle.

Autor: Piotr Wróblewski
Vydavatelství: Computer Press, Brno, 2004
Počet stran: 351
Doporučená cena: 290 Kč

Pokud byste ani po přečtení názvu a podtitulu nepojali důvěru, pak neváhejte prolístovat publikaci osobně a nechte se zlákat bezprostřední zkušeností. Opravdu se nejedná o novou učebnici nějakého jazyka nebo softwaru, jde o učebnici algoritimizace v čisté, ryzí podobě. Samozřejmě tvůrce musel pro propracované příklady zvolit nástroj, kterým je zde C++, avšak to není tak podstatné. Autor přináší ve 14 kapitolách řadu typických témat z oblasti programátorského umění. Důkladně pojednána je zde třeba rekurze či analýza výkonnosti algoritmu a autor pochopitelně demonstuje základní datové struktury jako seznamy, zásobník či haldy, včetně ukázek implementace. Samozřejmě nemohou chybět ukázkové elegantních třídících algoritmů a v dalších kapitolách přijde řeč na prohledávání, včetně práce s textovými řetězci. K problému rekurze se autor ještě jednou vrací tím, že poukazuje na možnosti její eliminace.

V druhé polovině knihy výklad poněkud ztuhní. Zájemci zde najdou vypečené kapitoly, zahrnující problematiku z oblasti teorie grafů či něco z matematické analýzy, avšak nechybí ani vděčné postupy komprese dat či šifrování. Závěrečná kapitola pak obsahuje nádhavné v podobě 12 úloh, v přílohách je pak především stručný úvod do C++ pro méně zkušené čtenáře.

Celkově je kniha velmi slušným dárkem pro všechny opravdové zájemce o umění programovat. Bez okolků a sentimentů zde tvrdě narazíte na neúprosnou realitu, ale též nesmírně inspirační materiál a zdroje k neustávajícímu intelektuálnímu tréninku. Prostě učebnici základů algoritimizace, jak má být. A pokud nemáte rádi Pascal, jazyk klasika Wirtha, pak jistě oceníte, že autor „jede v C++“.

PATRIK MALINA

RECENZE

Mistrovství v zabezpečení MS Windows 2000 a XP

Přestože otázkám bezpečnosti je věnována řada publikací, většina z nich vychází z předpokladu, že uživatel je buď administrátorem, nebo alespoň pokročilým zájemcem, znalým základních principů a nutnosti ochrany. Běžným domácím uživatelem je však někdo, kdo třeba ani netuší, co by měl chránit. Především všem začínajícím bojovníkům hlavně na domácích počítačích je určena tato zajímavá kniha.

Možná se dílko mohlo jmenovat trochu jinak. Jméno Windows 2000 jasně nenaznačuje, že jde především o klientskou verzi tohoto systému a že v této knize nejsou řešeny problémy větší sítové infrastruktury. A ještě mohlo být přidáno slůvko „každodenní“: náplní je totiž vysvětlení klíčových mechanismů a popis hlavních nástrojů ve Windows, s jejichž pomocí se realizuje zabezpečení běžného osobního počítače.

Mezi tématy tedy nemůže chybět třeba správa hesel uživatelů a její význam, ochrana souborového systému, principy sdílení dat a také zálohování jako prevence před ztrátou cenných dokumentů. Uživatel se zde může dozvědět, k čemu vlastně slouží digitální certifikáty, proč slepě nedůvěřovat prohlížeči, jak bojovat s nevyžádanou poštou a jak chránit e-maily žádoucí a potřebné. Samozřejmě nemůže chybět tematika spywaru,

Autor: Ed Bott, Carl Siechert
Vydavatelství: Computer Press, Brno, 2004
Počet stran: 696
Doporučená cena: 690 Kč

tedy špionážního softwaru, a podrobnější pojednání o sítové bezpečnosti.

Přestože výčet témat je velmi zajímavý a přínosný, některé důležité „drobnosti“ přeci jen chybí. V kapitole o certifikátech třeba není pojednáno odvolávání certifikátů a následné zveřejňování CRL, část o nebezpečných ActiveX prvcích je sice výborná, ale chybí zde důkladnější zmínka o velkém nebezpečí třeba v podobě tzv. dialerů. Na druhou stranu je dobře, že se tvůrci nevyhnuli ani citlivým záležitostem jako je šifrování EFS s jeho úskalími. A ještě poznámku k překladu – místy je až příliš horlivý, alespoň v závorce anglické ekvivalenty zůstat mohly, a to hlavně pro snažší práci s dalšími zdroji na Webu.

Jde o zdařilou knihu pro každého, kdo procitl ze sna, že jeho osobnímu PC se přece nic nemůže stát. Věčná škoda, že nebyla napsána po uvedení Windows XP SP2.

PATRIK MALINA

RECENZE

Myslíme v jazyku SQL Tvorba dotazů

Edice programátorských učebnic Myslíme v... má již docela slušnou tradici a po C++, Javě či Delphi přišla řada na možná maličko netypický přírůstek. Zájemcům však jistě nebude vadit, že SQL není klasickým programovacím jazykem se vším všudy.

Přesto je potřeba říci hned na počátku, a to právě kvůli zařazení do této edice, že autoři se v příručce věnují výhradně základům „čistého“ SQL. Rozhodně nepočítejte s tím, že v publikaci

Autor: Michael J. Hernandez,
 John L. Viescas
Vydavatelství: Grada Publishing, Praha, 2004
Počet stran: 378
Doporučená cena: 399 Kč

najdete více méně programátorská rozšíření jako Transact SQL či PL/SQL, jak by to mohlo na první pohled vypadat.

Kniha je určena začátečníkům svého druhu. Autoři si kladou za cíl především dvě věci: první je snaha vštípit čtenáři výchozí zásady a výhody používání relačního databázového principu. Proto zde jsou obsírnější kapitoly o základních principech, normalizaci databáze do co možná nejčistší formy či o historii a standardizaci SQL. Druhou metou je pak schopnost dobře analyzovat skutečný požadavek na databázi, popsaný běžným jazykem, a převést je do ryzí podoby SQL dotazu. Právě tento druhý cíl má velký vliv i na typografické konvence, neboť ukázky a příklady jsou vlastně tištěny s různě proškrtanými částmi, čímž autoři opakovaně demonstrují myšlenkové postupy při postupné abstrakci.

Vlastní výklad jazyka SQL je rozdělen na tři části. První blok zahrnuje úplné základy, tedy práci se sloupci, jediné tabulky, filtrování pomocí klauzule WHERE či využití logických operátorů. Blok druhý obsahuje kapitoly o spojování více tabulek a je uvozen nezbytným minimem z teorie množin. Pak přijde řada na vnitřní a vnější spojení, UNIONy a poddotazy. Závěrečný blok je zaměřen na seskupování výsledků.

Na knize jsme ocenili především již zmíněnou metodu analýzy původních zadání a snahu o co nejlepší popis jejich převodu do SQL podoby. Přínosem je též ne zcela běžně znázorňování struktur SQL pomocí syntaktických grafů (vzpomínáte na učebnice Pascalu?) a přiměřeně čtivý výklad. Naopak špatným vtipem se zdá být 120denní verze databáze MS SQL Server 7.0 na CD. Proč k jinak pěkné knize taková vykopávka?

PATRIK MALINA

RECENZE

Začínáme fotografovat digitálně

Podlehnout kouzlu digitální fotografie je tak snadné: přístrojů se nabízí nepřeberné množství a jak na to si přečtu v každém druhém časopise. Nikdy přece nebylo snazší stát se fotografem, era filmů skončila a když to pochopili ostatní... Vystřízlivěli jste a hledáte první, opravdu tu základní knížku? Zde je jedna z možností, i když ne zcela bez problémů.

Tato publikace je materiálem, jenž má posloužit naprostým začátečníkům při vstupu do světa digitální fotografie. Autor je v takovém případě obvykle vázán při volbě kapitol na povinná témata, takže zde najdeme jak dávku technických informací o volbě typu aparátu, „zoom“ objektivů, napájení, paměťových kartách či bateriích, tak základní pojednání o snímkové technice a exponování. Dá se říci, že vše nezbytné je zde v alespoň minimální podobě bez problémů k nalezení, včetně přehledu typu Jak fotografovat... s popisem problémů v běžných situacích.

Avšak právě proto, že knížka je určena v podstatě úplným začátečníkům, mohly být některé výukové motivy podstatně názornější. Obzvláště křídlová obrazová příloha by snesla jistě změny: demonstrace vyvážení bílé barvy mohla být provedena na jiném motivu (třeba v umělém osvětlení, kde může být výraznější), krajinářské horské sce-

Autor: Roman Soukup
Vydavatelství: Grada Publishing, Praha, 2004
Počet stran: 115
Doporučená cena: 129 Kč

nerie jsou jakési „divnobarevné“ s vypálenými mraky a zařazení snímku skla s poukazem na možnosti osvětlování také není v této „přípravce“ příliš didaktické. Dalším problémem je empatie autora do cílového čtenáře, která se ne vždy vydařila. Kupříkladu doporučovat před koupí aparátu nezkušenému zájemci, ať si odnese ukázkový snímek domů a prozkoumá jej na PC v profesionálním programu Photoshop, je rada vskutku k nezaplacení. Nejde bohužel o ojedinělý případ.

Možná to bude vypadat, že jsme ke knize příliš kritičtí. Ale chceme-li přece učit úplné začátečníky, pak právě pedagogická kvalita a názornost by měly být kritériem nejpřísnějším. Zde jsme našli prostor k vylepšování. Jako by autor přece jen podvědomě zůstal oním profesionálem, kterým zřejmě skutečně je. Tím ale začátečníky přeci nemůžeme plést!

PATRIK MALINA

5 0011/FEL □